

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 විශාචනය කළ මතය

ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් හා සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමයේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1990 අංක 23 දරන ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් හා සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රම පනත, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 විශාචනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විශාචනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, යෝජනා ක්‍රමය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය යෝජනා ක්‍රමය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා යෝජනා ක්‍රමය අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

යෝජනා ක්‍රමයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, යෝජනා ක්‍රමයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් යෝජනා ක්‍රමයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා යෝජනා ක්‍රමයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කල යෝජනා ක්‍රමයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව,

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ යෝජනා ක්‍රමයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වර්ෂයේ ආරම්භක විශ්‍රාම වැටුප් වගකීමෙන් වර්ෂය තුළ ගෙවන ලද විශ්‍රාම වැටුප් මුදල අඩුකළ විට ලැබෙන අවසාන ශේෂයට සියයට 11 එකතුකර විශ්‍රාම වැටුප් වගකීම ගණනය කරන ක්‍රමවේදයක් යෝජනා ක්‍රමය විසින් දිගින් දිගටම අනුගමනය කරමින් පැවතුණි. ඒ අනුව 2024.01.01 දිනට ආරම්භක ශේෂය වූ රු.5,532,349,026 ට ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම රු.88,348,718 අඩු කර ශේෂයට සියයට 11 ක රු.598,840,034 පොලියක් එකතු කොට අවසාන ශේෂය ලෙස රු.6,042,840,342 වශයෙන් හඳුනාගෙන තිබුණි. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 37 හි 59 වගන්තිය ප්‍රකාර අයුගණක තක්සේරු කිරීමකින් තොරව එයට පටහැනිව ඉහත පරිදි විශ්‍රාම වැටුප් වගකීම ගණනය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා තිබීම විගණනයේදී පිළිගත නොහැකිය.	ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් වගකීම හා යෝජනා ක්‍රමයේ සමූහ ජීවිත රක්ෂණ අරමුදලේ වාර්ෂික වගකීම ආයු ගණක තක්සේරුවක් ලබා ගැනීමෙන් පසු හා ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් වගකීම ඒ අනුව ගණනය කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. අවසන් වරට සිදු කරන ලද ආයුගණක තක්සේරුව පදනම් කරගෙන අදාළ ගණනය කිරීම් සිදු කර ඇත.	ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව ආයුගණක තක්සේරුව සිදු කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර තක්සේරු වටිනාකම රු.429,486,430 ක් වූ අතර එම වටිනාකමින් 2023 වර්ෂයේ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර තක්සේරු කිරීමේදී වැඩියෙන් ගණනය කර තිබුණු වටිනාකම වූ රු.16,520,221 ක් අඩුකර තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වටිනාකම එම අගයෙන් අවතක්සේරු වී තිබුණි.	මෙම තත්ත්වය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර ඇති බව පෙන්වා දෙමි.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර තක්සේරු වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.5.3 අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
යෝජනාක්‍රමයේ මුළු වත්කම් මෙම යෝජනා ක්‍රමය ස්වයං මූල්‍ය යෝජනා ක්‍රමයේ රු.743,331,403 ක් සහ මුළු වගකීම් පදනමකින් ක්‍රියාත්මක නොවන අතර මුළු ශුද්ධ වත්කම්		

රු.6,125,280,552ක් පැවති අතර වාරික තීරණය කිරීමේදී රාජ්‍ය සෘණ අගයක් වීම වත්කම් ඉක්මවූ වගකීම් සහනාධාරයට අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම නිසා වලක්වා ගැනීමට රු.5,381,949,149 ක් විය. මෙම මෙම තත්ත්වය උද්ගත වී ඇත. ඒ අනුව කටයුතු කළ යුතුය. අවාසිදායක තත්ත්වය යෝජනාක්‍රමයේ වාර්ෂිකව ගෙවිය යුතු විශ්‍රාම වැටුප් වගකීම අඛණ්ඩ පැවැත්ම කෙරෙහි අහිතකර ඉහළ යනු ලබන අතර එම නිසා ශුද්ධ වත්කම් අගයද අඩු වේ. එම හේතු නිසා මෙම යෝජනා ක්‍රමය සඳහා නව බඳවා ගැනීම් සිදු කිරීම ප්‍රවර්ධනය නොකරයි.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රෙගුලාසි යොමුව	රීති, අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1990 අංක 23 දරන ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් හා සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනාක්‍රම පනත			
(i) 3 වගන්තිය	වයස 60 සම්පූර්ණ වූ ධීවරයන් 26,093 දෙනෙකුට විශ්‍රාම වැටුප් නොලැබීම හා නව දායකයින් බඳවා ගැනීම් සිදු නොකිරීම නිසා යෝජනා ක්‍රමයේ 3 වන වගන්තියේ පරමාර්ථ ඉටුවී නොතිබුණි.	මෙම යෝජනා ක්‍රමය ධීවර අමාත්‍යාංශය සමඟ ඒකාබද්ධව සිදුකරනු ලබන අතර, මණ්ඩලය විසින් ධීවරයින් වෙත ප්‍රතිලාභ ගෙවීම සිදු කරනු ලබයි. වයස අවුරුදු 60 සම්පූර්ණ වූ ධීවරයින්ගේ තොරතුරු අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කර අදාළ ධීවරයින් දැනුවත් කිරීමට කටයුතු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. තවද 2025 වර්ෂයේ සිට නව යෝජනා ක්‍රමයක් යටතේ බඳවා ගැනීම් සඳහා කටයුතු සිදුකර ඇත.	යෝජනාක්‍රමයේ පරමාර්ථ ලභා කර ගැනීමට හැකි වන ලෙස කාර්යයන් සැලසුම් කළ යුතුය.
(ii) 5(1) වගන්තිය	වයස අවුරුදු 18 සහ 59 අතර යම් ධීවරයෙකුට මෙම ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනාක්‍රමයට බැඳීමට හිමිකම් ඇතත් 2018 වර්ෂයෙන් පසු යෝජනාක්‍රමයට ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් සාමාජිකයන් බඳවාගෙන නොතිබුණි.	2025 වර්ෂයේදී මෙම යෝජනා ක්‍රමය සඳහා දායකයින් බඳවා ගැනීමට අදාළව ගැසට් අංක 2438/13 මගින් නව බඳවා ගැනීම් සඳහා කටයුතු ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.	යෝජනාක්‍රමයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම සඳහා නව සාමාජිකයින් බඳවා ගත යුතුය.
(iii) 7 වගන්තිය	යෝජනා ක්‍රමයට දායක වී සිටින ධීවරයින් සඳහා වයස අවුරුදු 60 සම්පූර්ණ වන විටම විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රදානය කළ යුතු වුවත් 2007 ජනවාරි සිට 2017 දෙසැම්බර් දක්වා කාලයට අදාළව විශ්‍රාම	හිඟ විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමිකව ඉදිරියේදී ගෙවීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	වයස අවුරුදු 60 සම්පූර්ණ වන විට විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රදානය කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලක්

වැටුප් ප්‍රදානය කළ ධීවරයන් 141 ක් සඳහා රු.4,240,063 ක් සහ 2023 සහ 2024 වර්ෂවලදී විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රදානය කළ ධීවරයින් 56 ක් සඳහා රු.1,320,447 ක් ලෙස එකතුව රු.5,560,510 ක් හිඟ විශ්‍රාම වැටුප් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රතිපාදනය කර තිබුණු නමුත් ධීවරයන් වෙත ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

සකස් කළ යුතුය.

(iv) 11 වගන්තිය

විශ්‍රාම වැටුප් හිමිකම් ලැබීමට පෙර දායකයකු මිය ගිය විට යෝජනා ක්‍රමය යටතේ නියමිත පරිදි ගණන් බලන ලද මරණ පාරිතෝෂිකයක් ගෙවිය යුතු විය. මණ්ඩලය වෙත මරණ පාරිතෝෂික අයදුම්පත් ලද දිනයේ සිට මරණ පාරිතෝෂික ගෙවීම් ක්‍රියාවලිය අවසාන කිරීමට මාස 3 සිට මාස 42 ක් දක්වා කාලයක්ද, ධීවරයා මියගිය දින සිට මරණ පාරිතෝෂික ගෙවීම් ක්‍රියාවලිය අවසාන කිරීමට මාස 5 සිට මාස 193 අතර කාලයක්ද ගත කර තිබුණි.

ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මණ්ඩලය තුළ එක් සේවකයෙකු පමණක් සේවය කරනු ලබන අතර ඉදිරියේදී නව යෝජනා ක්‍රමය ආරම්භකිරීමත් සමඟ ප්‍රමාණවත් සේවක සංඛ්‍යාවක් යෝජනා ක්‍රමයේ කටයුතු සඳහා අනුයුක්ත කර ධීවරයින් වෙත කඩිනමින් මෙම ගෙවීම් සිදුකිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

විශ්‍රාම වැටුප් හිමිකම් ලැබීමට පෙර මිය ගිය දායකයකුට නියමිත මරණ පාරිතෝෂිකය අවම කාලයක් තුළ ගෙවිය යුතුය.

(v) 13(ඇ) වගන්තිය

ගෙවන ලද දායක මුදල, ත්‍රෛමාසික දායක මුදල් ප්‍රමාණයෙන් යටත් පිරිසෙන් සියයට 10 ක් වෙතත් සියයට 75 කට අඩු වුවහොත් එම සහතික සම්පූර්ණයෙන් අවලංගු නොවන අතර දායක මුදල් ගෙවීමේ කාලය අවසන් වූ විට දායකයාට ඔහු විසින් ගෙවන ලද ශුද්ධ දායක මුදල් ප්‍රමාණය මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි ආපසු ලබා ගත හැකිය. මෙම යෝජනා ක්‍රමයේ කාර්තුවකට සියයට 1.64 ක ප්‍රතිශතයක් යටතේ ශුද්ධ වාරික මුදල මත පොලීය අවසන් වරට වාරික ගෙවූ දිනය දක්වා පමණක් ගණනය කරනු ලබන අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් රීතියක් නොතිබුණි.

ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය පනත මගින් ශුද්ධ වාරික සමඟ පොලි මුදලක් ලබා දීම සඳහා නෛතික ප්‍රතිපාදන පවතින අතර , ඒ අනුව කාර්තුවකට සියයට 1.64 පොලි ප්‍රතිශතයක් ගණනය කර ශුද්ධ වාරික මුදල් සමඟ ගෙවීම් සිදුකරනු ලැබේ .

ශුද්ධ වාරික මුදල මත ගෙවන පොලීය සඳහා අවශ්‍ය රීති ගොඩනැගිය යුතුය.

(vi)	16 වන වගන්තිය	දායක මුදල් එකතු කිරීම හා ලේඛන පැවැත්වීමේ දුර්වලතා හේතුවෙන් අනුගාමී වාරික දහයක් සඳහා වාරික මුදල් නිසිපරිදි නොගෙවීම මත දායකයෙකුට ප්‍රතිලාභ අභිමිච්ඡා සම්බන්ධයෙන් දායකයා වෙත දැනුවත් කිරීම සිදු කළ නොහැකි වී තිබුණි.	ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය ධීවර අමාත්‍යාංශය සමඟ ඒකාබද්ධව සිදුකරනු ලබන අතර, මණ්ඩලය විසින් ධීවරයින් වෙත ප්‍රතිලාභ ගෙවීම සිදු කරනු ලබයි. වයස අවුරුදු 60 සම්පූර්ණ වූ ප්‍රතිලාභ හිමිවන ධීවරයින්ගේ තොරතුරු අමාත්‍යාංශය සමඟ ඒකාබද්ධව අදාළ ධීවරයින් දැනුවත් කිරීමට කටයුතු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.	දායකයකුට ප්‍රතිලාභ අභිමිච්ඡා පිළිබඳ දායකයා දැනුවත් කළ යුතුය.
(vii)	20 වගන්තිය	යෝජනාක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ස්ථාපිත උපදේශක කාරක සභාව 2016 නොවැම්බර් මාසයෙන් පසු මේ දක්වා රැස් වී නොතිබුණි.	උපදේශක කාරක සභා පැවැත්වීම පිළිබඳ පනත මගින් උපදෙස් ලබා දී ඇති අතර, නව ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය ආරම්භ කිරීම සඳහා අදාළ උපදෙස් ලබා ගැනීමට උපදේශක කාරක සභාව රැස්කිරීමට මෙම වර්ෂයේදී කටයුතු කරන බව පෙන්වා දෙමි.	ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් උපදේශක කාරක සභාව නියමිත පරිදි කැඳවිය යුතුය.
(ආ)	2023 ජනවාරි 27 දිනැති අංක 01/ දරන 2023 අයවැය චක්‍රලේඛයේ 02 (ඇ) (iii) ඡේදය	කළමණාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩල පටිපාටියක් නොමැතිව නිලධාරීන් 4 දෙනෙකු වෙත විශ්‍රාම වැටුප් අංශයේ වැඩ බලන දීමනා ලෙස එකතුව රු.483,879 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ගෙවා තිබුණි.	මණ්ඩලයේ පනතට අනුව සේවය කරන මණ්ඩලීය නිලධාරීන් වෙත ධීවර අමාත්‍යාංශයට අයත් ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයේ අතිරේක වැඩ කොටසක් පැවරී ඇත. ඒ අනුව ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයේ මෙම කාර්යභාරය වෙනුවෙන් වෙනමම කාර්යමණ්ඩලයක් අනුමත නොවීම හේතුවෙන් මෙම වැඩ ආවරණය කිරීම වෙනුවෙන් ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් උපදේශක කාරක සභා අනුමැතිය, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය, විෂයභාර අමාත්‍ය රාජ්‍ය ලේකම්ගේ අනුමැතිය මත ගෙවනු ලබන මෙම දීමනා සඳහා වන මුදල් ධීවර අමාත්‍යාංශයෙන් මෙම මණ්ඩලය වෙත ලබා දේ. එය 1991 වර්ෂයේ ධීවර විශ්‍රාම වැටුප ආරම්භ කළ දිනයේ සිට ගෙවා ඇත.	දීමනා ගෙවීම සඳහා භාණ්ඩාගාර ඒකගතාවය ලබාගත යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය
2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.482,727,810 ක ඌනතාවයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ඌනතාවය රු.425,104,832 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.57,622,978 ක පිරිහීමක්

නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේ විශ්‍රාම වැටුප් වගකීම පසුගිය වසරට වඩා රු.46,193,036 කින් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2024 නොවැම්බර් 25 දිනැති අංක 2412/08 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් මෙම අරමුදල ධීවර අමාත්‍යාංශය යටතට පත්කර ඇතත් අමාත්‍යාංශය මගින් පැවැත්වෙන විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීමේ දී මෙම අරමුදල පිළිබඳව අවධානය යොමු කර නොතිබුණි.	කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය මගින් මෙම යෝජනා ක්‍රමයේදී මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කරන බැවින් මණ්ඩලයේ ක්‍රියාකාරිත්වයට අදාළව මෙම යෝජනා ක්‍රමයද ඇතුළුව කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සලකා බලනු ලැබේ.	මෙම අරමුදල පිළිබඳ ධීවර අමාත්‍යාංශ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවේ අවධානය යොමු කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට යෝජනාක්‍රමයේ දායකත්වය ලබාගත් වයස අවුරුදු 60 ඉක්මවා විශ්‍රාම වයසට පැමිණ සිටි 32,149 ක් වූ ධීවරයින්ගෙන් 26,093 ක් වෙත ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිලාභය ප්‍රදානය කර නොතිබුණි.	මෙම යෝජනා ක්‍රමය ස්වයං මූල්‍ය පදනමකින් ක්‍රියාත්මක නොවන අතර, වාරික තීරණය කිරීමේදී රාජ්‍ය සහනාධාරයට අත්තර්ග්‍රහණය කිරීම නිසා මෙම තත්ත්වය උද්ගත වී ඇත. එම නිසා මෙම යෝජනා ක්‍රමය සඳහා අලුතින් බඳවා ගැනීම සිදු නොකරන ලදී. නමුත් නව යෝජනා ක්‍රමයක් යටතේ 2025 වර්ෂයේ සිට බඳවා ගැනීම් සිදු කරනු ලැබේ. මෙම යෝජනා ක්‍රමයේ නිසි පරිදි මුදල් ගෙවීම් සිදු කර ඇති වයස අවුරුදු 60 සම්පූර්ණ වූ දායකයින් සඳහා ප්‍රතිලාභ ගෙවීම සිදු කරනු ලැබේ.	නියමිත දායකත්වය ලබා දායක මුදල් නිසි පරිදි ගෙවූ අවුරුදු 60 සම්පූර්ණ වූ සියලුම විශ්‍රාමිකයින් වෙත ප්‍රතිලාභ ලබා දිය යුතුය.
(ඇ) ධීවර විශ්‍රාමිකයින්ගේ ජීව දත්ත තොරතුරු පවත්වා ගැනීම හෝ යාවත්කාලීනව පවත්වා නොතිබීම හේතුවෙන් විශ්‍රාම වැටුප් ලාභීන් සත්‍ය වශයෙන්ම ජීවත්ව සිටින්නේද යන්න පිළිබඳව තහවුරු කර නොගෙන සමාලෝචිත වර්ෂයේදී විශ්‍රාම වැටුප් ලෙස රු.88,348,718 ක් ගෙවා තිබුණද එහි නිවැරදිතාවය තහවුරු කර ගත නොහැකි විය.	ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීමේ ක්‍රියාවලිය තවදුරටත් නිවැරදිව සිදුකරගෙන යාම සඳහා අදාළ ජීවිත සහතික ලබාගැනීම සඳහා ධීවරයින්ගේ තොරතුරු ධීවර අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතී .	යෝජනා ක්‍රමයේ ජීව දත්ත තොරතුරු පද්ධතිය නොපමාව යාවත්කාලීන කර පවත්වා ගත යුතුය.
(ඈ) මාස 6 ක් අඛණ්ඩව ධීවර විශ්‍රාම වැටුප ලබා නොගත් විශ්‍රාම වැටුප් හිමියන්ගේ නම් මියගිය බව හෝ එසේ නොගැනීමට බලපාන්නා වූ හේතු තහවුරු කරගෙන එම ලැයිස්තු හා හේතු සඳහන් කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් නාමලේඛනයෙන් ඉවත්කර තිබුණි.	උපදේශක කාරක සභාවේ නිර්දේශයන් මත අදාළ ගෙවීම් නතර කර ඇති අතර, අදාළ ධීවරයින් ඉදිරිපත් වුවහොත් ගෙවීම් සිදුකිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ .	ජීව දත්ත තොරතුරු තහවුරු කර ගැනීමකින් පසුව පමණක් විශ්‍රාම වැටුප් නාමලේඛනයෙන් ඉවත්කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වයස අවුරුදු 60 සම්පූර්ණ වී වාරික මුදලින් සියයට 75 කට වඩා අඩුවෙන් ගෙවන ලද ධීවරයින් සඳහා ශුද්ධ වාරික මුදල් ආපසු ගෙවීමට මාස 3 සිට මාස 78 ක කාලයක් ගතකර තිබුණි.	මෙම යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මණ්ඩලය තුළ එක් සේවකයෙකු පමණක් සේවය කරනු ලබන අතර ඉදිරියේදී නව යෝජනා ක්‍රමය ආරම්භ කිරීමත් සමඟ ප්‍රමාණවත් සේවක සංඛ්‍යාවක් අනුයුක්ත කර ධීවරයින් වෙත කඩිනමින් මෙම ගෙවීම් සිදුකිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	ධීවරයන්ට ශුද්ධ වාරික මුදල් ආපසු ගෙවීම අවම කාලයක් තුළ සිදු කිරීමට කළ යුතුය.
(ආ) ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයේ ප්‍රධාන (Master) ගොනුව (Excel Sheet) අනුව දායකයින් ගණන 64,117 ක් වූ නමුත් දත්ත පද්ධතිය අනුව දායකයින් සංඛ්‍යාව 69,049 ක් විය. ඒ අනුව ධීවරයින් 4,932 ක වෙනස පිළිබඳව නිවැරදි තොරතුරු ආයතනය සතු නොවීය.	මණ්ඩලය වෙත තොරතුරු පද්ධතියක් හඳුන්වා දීමේදී දිස්ත්‍රික් ධීවර ව්‍යාප්ති කොට්ඨාශ තුළ සිටින ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් විසින් එවන ලද වාර්තා අනුව දායක සංඛ්‍යාව 69,049 ක් වුවද යාවත්කාලීන කරන ලද මණ්ඩලීය තොරතුරු පද්ධතියේ පරිගණක ගත වී ඇති නිවැරදි සංඛ්‍යාව 64,711ක දායකයින් සංඛ්‍යාවක් පමණි.	දායකයින් පිළිබඳ නිවැරදි තොරතුරු ඇතුළත් කර එම තොරතුරු පද්ධතිය යාවත්කාලීන කළ යුතුය.